

Khomyń, P., Nosko, T., Koltutska, A. & Rymlyanska, V. (2021) Teoretychni aspekty obliku i analizu debitorskoi zaborhovanosti pidpriemstva [Theoretical aspects of accounting and analysis of receivables of the enterprise]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 25, no. 2, pp. 413-420. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21kpidzp.pdf>

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Петро ХОМИН | Тетяна НОСКО | Анастасія КОЛТУЦЬКА | Вікторія РИМЛЯНСЬКА

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
вул. Руська, 56, м. Тернопіль, 46001, Україна

e-mail: p.khomyń@gmail.com
RCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-3964-6557>

e-mail: tanianoskoo@gmail.com

e-mail: nastiakolty@gmail.com

e-mail: rymlianskavkt@gmail.com

Article history:

Received: October, 2021
1st Revision: October, 2021
Accepted: November, 2021

JEL classification:

M41

UDC:

657

DOI:

<https://doi.org/10.33108/sepd2022.02.413>

Анотація: Діяльність будь-якого підприємства завжди супроводжується розрахунками, а це, в свою чергу, призводить до виникнення дебіторської чи кредиторської заборгованості. У статті представлено актуальне та складне питання бухгалтерського обліку, а саме теоретичні аспекти аналізу, дослідження дебіторської заборгованості на підприємстві. Сучасні економічні процеси у національному макроекономічному середовищі вимагають від суб'єктів господарювання впровадження і пошуку прогресивних підходів до проблем платіжно-розрахункових взаємозв'язків між підприємствами, що потребує правильного здійснення обліку дебіторської заборгованості для прийняття управлінських рішень. Значну частину активів підприємства займає дебіторська заборгованість, вона відображається в балансі, має свою класифікацію, характеристику та інші особливості. Організація обліку дебіторської заборгованості для підприємств, будь-якої форми власності є важливою, оскільки допомагає організувати інформацію, прозорість та достовірність даних із розрахункових операцій за борговими правами (з дебіторами). Облік дебіторської заборгованості регламентується П(С)БО 10, що дозволяє аналізувати та досліджувати невирішені проблеми. Маючи нормальний стан, дебіторська заборгованість у майбутньому принесе підприємству прибуток, але на даний час стан більшості підприємств-покупців нестійкий та мінливий, через те заборгованість переростає у сумнівну або, у гіршому випадку, безнадійну. У цій ситуації підприємство несе витрати, що можуть вкрай негативно вплинути на його інвестиційну привабливість, фінансовий стан, а інколи призводить до банкрутства. На перший план виходить проблема ефективного управління дебіторською заборгованістю. Дебіторська заборгованість посідає важливе місце для будь-якого підприємства, тому за своєю сутністю вона є інструментом кредитування дебітора за отримані ним товари, надані роботи чи послуги на безвідсотковій основі. Метою статті є визначення сутності дебіторської заборгованості; виокремлення класифікаційних ознак, за якими вона групується; методи аналізу, які дозволяють розробляти стратегічні рішення в процесі управління нею. Визначено завдання щодо управління дебіторською заборгованістю, її основні напрями і об'єкти. Наукова новизна одержаних результатів полягає у розроблених рекомендаціях і пропозиціях щодо удосконалення теоретичних основ обліку та аналізу дебіторської заборгованості. Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані в діяльності підприємства щодо ефективної організації обліку та аналізу дебіторської заборгованості.

Ключові слова: дебіторська заборгованість; розрахунки; аналіз та дослідження дебіторської заборгованості; управління дебіторською заборгованістю.

Хомин, П. Теоретичні аспекти обліку і аналізу дебіторської заборгованості підприємства [Електронний ресурс] / Петро Хомин, Тетяна Носко, Анастасія Колтуцька, Вікторія Римлянська // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2021. — Вип. 2 (25). — С. 413-420. — Режим доступу: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21kpidzp.pdf>

This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.

1. Постановка проблеми.

Однією з головних проблем підприємства є управління фінансовими ресурсами. Це може бути пов'язано з великими обсягами дебіторської заборгованості, яка істотно впливає на фінансове становище підприємства. Безпомилкова проведена організація обліку і здійснення аналізу, дослідження зміни обороту дебіторської заборгованості дозволяють встановлювати резерви зменшення потреби в оборотних коштах шляхом прискорення розрахунків. Тому дослідження теоретичних аспектів обліку та аналізу дебіторської заборгованості залишаються актуальними.

2. Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Багато вчених чимало своїх праць присвятили аналізу та дослідженню змісту дебіторської заборгованості, а саме Н. Акімова, М. Білик, Ф. Бутинець, Л. Гангал, В. Ганусич, С. Голов, Н. Гура, М. Дем'яненко, О. Крайник, З. Клепікова, А. Неживенко, М. Хохлов, Л. Васільєва, Т. Басюк, Н. Багатко, С. Береза, М. Петричко, М. Адамішин, Ф. Бутинець, Л. Нападовська, Є. Іванов, Н. Матицина та інші автори. Але ми спостерігаємо, те що серед науковців відсутній єдиний підхід з приводу формування змісту дебіторської заборгованості, її класифікації, тому це питання потребує подальших досліджень.

3. Постановка завдання.

Метою статті є дослідження та аналіз існуючих підходів до визначення змісту дебіторської заборгованості, її класифікації.

4. Виклад основного матеріалу.

У процесі фінансово-господарської діяльності виникає потреба здійснювати розрахунки з контрагентами, серед яких є підприємства, установи, організації, державні органи, фізичні особи. Результатом таких взаємозв'язків є формування дебіторської заборгованості, її значна частина негативно впливає на фінансовий стан підприємства. Виникненню сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості сприяють фактори низької платоспроможності підприємства, а саме, несвоєчасне повернення дебіторської заборгованості або її повернення в неповному обсязі. При цьому потрібно враховувати той факт, що поточна дебіторська заборгованість може бути вигідною для підприємства, тому що збільшується товарообіг, який призводить до зростання прибутку.

Основним нормативно-правовим документом, який регламентує відображення дебіторської заборгованості в бухгалтерському обліку, є Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 10 «Дебіторська заборгованість (далі – П(С)БО 10)», який визначає її як суму заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [14].

Багато науковців проводили аналіз та дослідження визначення змісту дебіторської заборгованості, про це свідчать чисельні публікації в періодичних і спеціалізованих джерелах (табл. 1).

На нашу думку, формулювання науковців про те, що дебіторська заборгованість може бути представлена лише у формі грошових коштів є неповним, оскільки вона може бути представлена ще й у формі інших активів, також не відзначено наявності фактору часу, який у результаті впливатиме на класифікацію дебіторської заборгованості.

Таблиця 1. Аналіз та дослідження економічного змісту дебіторської заборгованості [1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 12]

№ з/п	Автор	Формулювання
1	Н. Акімова	Борг, тобто зобов'язання, строк виконання якого настав
2	К. Безверхий	Вимоги щодо оплати, тобто боргові вимоги є еквівалентом боргу тієї особи, на яку покладається виконання обов'язку
3	М. Білик	Матеріальні ресурси, які не оплачені контрагентами, або готівка, що вилучена у підприємства
4	Ф. Бутинець	Сума заборгованостей підприємству на певну дату
5	Л. Гангал	Кошти у розрахунках
6	В. Ганусич	Вкладення в обігові кошти
7	С. Голов	Фінансовий актив, що є контрактним правом однієї сторони отримати гроші й узгоджується з відповідним зобов'язанням сплати іншої сторони
8	О. Крайник, З. Клепікова	Форма відстрочки платежу – відкритий кредит (неформальна або формальна угода, яка передбачає виконання послуг замовником або реалізації продукції покупцю з відстрочкою оплати за них). Такий кредит вважається безкоштовним та без чіткого визначення строку
9	Н. Матицина	Розмір неспроможності суб'єкта підприємницької діяльності виконати грошові зобов'язання перед підприємством після настання встановленого договором строку їх оплати
10	А. Неживенко	Відносять лише грошові кошти до оплати
11	Д. Стоун, К. Хитчинг	Сума боргів, які винні підприємству юридичні або фізичні особи та які виникли у результаті господарських взаємовідносин з ними

Ми вважаємо, що деякі вчені при визначенні цього поняття керувались походженням цього слова, оскільки поняття дебітор походить від слова «дебет», яке в перекладі означає борг. Згідно економічної літератури, боргом вважають грошову суму, яка взята в позику на термін на певних умовах і підлягає поверненню. В економічній енциклопедії боржника відзначають як особу, котра зобов'язана повернути борг. Тому з економічної точки зору визначення «борг» тотожне поняттю «кредит». На нашу думку, це безпідставно, так само, як не можна відзначати заборгованістю лише грошові суми, які підлягають сплаті. Визначення «борг» є вужчим, ніж поняття «зобов'язання».

О. Горбачова відзначає інше від попереднього визначення дебіторської заборгованості: «взаємовідносини двох осіб, що укладають угоду, можна подати двома латинськими термінами: «дебет» (винен) і кредит (вірить комусь). Так, у разі, коли особа, яка позичає комусь кошти, вірить – це кредит, і тоді вона іменується кредитором, особа, яка одержує позику, стає винною – це дебет, і тоді вона іменується дебітором» [13].

В юридичній літературі поняття «зобов'язання» передбачає: у силу зобов'язання одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на користь іншої сторони (кредитора) певну дію (передати майно, виконати роботи, надати послуги, сплатити гроші), а кредитор має право вимагати від боржника виконання його обов'язку. Отже, зміст зобов'язання становлять правила, вимоги кредитора і обов'язки боржника.

Деякі науковці стверджують, що еквівалентом боргу тієї особи, на яку покладається виконання обов'язку, є боргові вимоги. Як і борги, боргові вимоги розглядаються, виходячи з точки зору терміну їхнього виконання. Боргова вимога – це право кредитора вимагати виконання зобов'язань у грошовому або натуральному виразі. Дуже добре розмежовує визначення вимоги і зобов'язання А. Гринчук: якщо ми розглядаємо факт із точки зору кредитора, він інтерпретується як вимога, якщо з точки зору боржника – як зобов'язання [4].

Ми вважаємо, що визначення, надані частиною науковців, є неповними, адже

поняття заборгованості розглядається лише з одного боку – кредитора, а наявність іншої сторони, яка має свої зобов'язання, упущена. Також авторами упущена наявність часового фактора.

Більшість авторів визначають дебіторську заборгованість як вкладення грошових коштів в оборотні активи або як кошти у розрахунках є неповним та не розкривають змісту поняття, і до того ж до дебіторської заборгованості, за П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість» [14], відносяться не лише оборотні активи, а й необоротні.

На нашу думку, найбільш влучними є визначення, які враховують такий фактор як строк погашення, однак дане визначення можна було б доповнити розтлумаченням поняття заборгованості.

Ми сформуваємо власне визначення дебіторської заборгованості, а саме: це сума зобов'язань, яку винні підприємству юридичні або фізичні особи на певну дату, що виникли у результаті господарських взаємовідносин з ними.

Отже, автори неоднаково розуміють поняття дебіторської заборгованості, але при цьому не змінюється її зміст. Дебіторська заборгованість відзначається авторами як сума боргу підприємству від інших дебіторів, що утворюється в процесі фінансово-господарської діяльності.

Ми вважаємо правильним формулювання Ф. Бутинця, а саме: це сума заборгованостей на певну дату, оскільки відображається зміст дебіторської заборгованості аналогічно П(С)БО 10, і звідси впливає класифікація, що дає змогу отримати обґрунтовані висновки для проведення фінансового аналізу на підприємстві. Дебіторська заборгованість може класифікуватися за різними ознаками: за контрагентами, за зв'язком із нормальним операційним циклом та строком погашення, за об'єктами, щодо яких виникли зобов'язання дебіторів, за платоспроможністю кредитора.

В Україні, відповідно до П(С)БО 10, обов'язковим є поділ дебіторської заборгованості на поточну та довгострокову залежно від нормального операційного циклу. При проведенні аналізу та дослідженні дебіторської заборгованості рекомендується групувати її за строком погашення. Класифікацію дебіторської заборгованості наведено у таблиці 2.

Таблиця 2. Класифікація дебіторської заборгованості		
№ з/п	Класифікація	Характеристика
За строком погашення		
1	Довгострокова дебіторська заборгованість	Сума дебіторської заборгованості, яка не виникає під час нормального операційного циклу та буде погашена після дванадцяти місяців з дати балансу
2	Поточна дебіторська заборгованість	Сума дебіторської заборгованості, яка виникає під час нормального операційного циклу або буде погашена протягом дванадцяти місяців з дати балансу
За своєчасністю погашення		
3	Дебіторська заборгованість, строк оплати якої не настав	
4	Дебіторська заборгованість, не сплачена в строк	
5	Сумнівна дебіторська заборгованість	Поточна дебіторська заборгованість щодо якої існує невпевненість її погашення боржником
6	Безнадійна дебіторська заборгованість	Поточна дебіторська заборгованість щодо якої існує впевненість про її неповернення боржником або за якою минув строк позовної давності

Джерело: [3]

Правильно побудована класифікація відображає найбільш суттєві зв'язки між об'єктами поняття, допомагає орієнтуватися в множині цих об'єктів, дає можливість встановити властивості, що є важливими для використання в теорії та на практиці.

Дебіторську заборгованість можна класифікувати за різними ознаками. Л. О. Лігоненко та Н. М. Новікова поділяють дебіторську заборгованість залежно від строків позовної давності на прострочену – заборгованість, терміни виконання якої на момент складання балансу порушені дебіторами, та непрострочену – заборгованість, терміни виконання якої на момент складання балансу не наступили [9].

О. І. Кобилянська виділяє наступні ознаки:

1) за причинами виникнення: виправдана (заборгованість, строк погашення якої ще не настав або становить менше, ніж один місяць і яка пов'язана з нормальним строком документообігу) та невиправдана (прострочена заборгованість, а також заборгованість, пов'язана з помилками в оформленні розрахункових документів, з порушенням умов господарських договорів);

2) за ступенем ймовірності погашення: сумнівна (заборгованість, відносно якої у підприємства є невпевненість у її погашенні боржником), безнадійна (заборгованість, відносно якої у підприємства є впевненість у непогашенні її боржником та щодо якої минув строк позовної давності) та нормальна (заборгованість, щодо якої існує впевненість у погашенні) [5, 202].

На думку Ф. Ф. Бутинця, у більшості випадків можна визначити два головних види дебіторської заборгованості: товарну і нетоварну (неопераційну).

Товарними називаються операції, пов'язані з оплатою продукції, робіт та послуг. Тому товарна дебіторська заборгованість виникає внаслідок операційної діяльності підприємства, яка може передбачати продаж товарів, виконання робіт, надання послуг.

Нетоварна дебіторська заборгованість відображається в обліку під відповідними назвами і не включається до складу товарної дебіторської заборгованості.

Важливе місце на сучасному етапі розвитку ринкових відносин займає питання заборгованості підприємств. При цьому потрібно розуміти, що класифікація дебіторської заборгованості здійснюється обліковцями суто в межах рахунків. Виходячи з цього, слід відзначити, що в Україні такий поділ дебіторської заборгованості є обов'язковим.

5. Висновки та перспективи подальших досліджень в даному напрямку.

Аналіз та дослідження змісту дебіторської заборгованості дали змогу систематизувати підходи до її трактування з точки зору нормативно-правового забезпечення та як однієї із головних складових оборотних активів підприємства. Правильність віднесення дебіторської заборгованості до груп з метою визначення термінів погашення та можливістю ефективного управління залежить від її класифікаційних ознак, які є дуже важливі.

Аналіз та дослідження засвідчили, що облік дебіторської заборгованості на підприємстві потребує пильної уваги і розробки особливих підходів до кожного дебітора. До скрутного фінансового становища підприємства може призвести недотримання умов договорів, несвоєчасне доведення претензій щодо заборгованостей, що виникли та призводять до зростання дебіторської заборгованості. Тому однією з умов успішної діяльності будь-якого підприємства та збільшення його фінансових можливостей є ефективне управління дебіторською заборгованістю.

Author details (in English)**THEORETICAL ASPECTS OF ACCOUNTING AND ANALYSIS OF RECEIVABLES OF THE ENTERPRISE****Petro KHOMYN****Tetiana NOSKO****Anastasia KOLTUTSKA****Victoria RYMLYANSKA**Ternopil Ivan Puluj National Technical University,
56 Ruska str., 46001, Ternopil, Ukrainee-mail: p.khomyn@gmail.comORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-3964-6557>e-mail: tanianoskoo@gmail.come-mail: nastiakolty@gmail.come-mail: rymlianskavkt@gmail.com

Abstract. *The activity of any enterprise is always accompanied by calculations, and this in turn leads to receivables or payables. The article presents a topical and complex issue of accounting – the theoretical aspects of analysis, research of receivables at the enterprise. Modern economic processes in the national macroeconomic environment require businesses to implement and search for progressive approaches to the problems of payment and settlement relationships between enterprises, which in turn requires proper accounting of receivables for management decisions. A significant part of the company's assets is receivables, it is reflected in the balance sheet, has its own classification, characteristics and other features. The organization of accounting for receivables for enterprises of any form of ownership is important because it helps to organize information, transparency and reliability of data on settlement operations on debt rights (with debtors). Accounting for receivables is regulated by UAS 10, which allows you to analyze and investigate unresolved issues. Having a normal state, receivables will bring profit to the company in the future, but at this time, the state of most buyers is unstable and volatile, so the debt becomes doubtful or, at worst, bad. In this situation, the company incurs costs that can have an extremely negative impact on its investment attractiveness, financial condition, and sometimes leads to bankruptcy. The problem of effective management of receivables comes to the fore. Accounts receivable occupies an important place for any company, so in essence it is a tool for lending to the debtor for the goods received by him, the work or services provided on an interest-free basis. The purpose of the article is to determine the essence of receivables; identification of classification features by which it is grouped; methods of analysis that allow you to develop strategic decisions in the process of managing it. Tasks for receivables management, its main directions and objects are defined. The scientific novelty of the obtained results lies in the developed recommendations and proposals for improving the theoretical foundations of accounting and analysis of receivables. The practical significance of the results is that they can be used in the activities of the enterprise for the effective organization of accounting and analysis of receivables.*

Key words: *receivables; calculations; analysis and research of receivables; receivables management.*

Appendix A. Supplementary material

Supplementary data associated with this article can be found, in the online version, at <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21kpidzp.pdf>

Funding

The authors received no direct funding for this research.

Citation information

Khomyn, P., Nosko, T., Koltutska, A. & Rymlyanska, V. (2021) Teoretychni aspekty obliku i analizu debitorskoi zaborhovanosti pidpriemstva [Theoretical aspects of accounting and analysis of receivables of the enterprise]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava* [Socio-Economic Problems and the State] (electronic journal), Vol. 25, no. 2, pp. 413-420. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2021/21kpidzp.pdf>

Використана література:

1. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств. *Фінанси України*. 2003. № 12. С. 24-36.
2. Бондаренко О. С. Сучасні підходи до обліку дебіторської заборгованості у вітчизняній та зарубіжній практиці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 18. С. 36-39.
3. Бутинець Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник. Житомир: Рута. 2005. 756 с.
4. Гринчук А. Л. Особливості обліку дебіторської заборгованості на підприємстві. *Управління розвитком*. 2013. № 3. С. 54-55.
5. Кобилянська О. І. Фінансовий облік: підручник. – К.: Знання, 2019. 473 с.

6. Матицина Н. О. Основні засади регулювання розрахункових відносин через управління дебіторською заборгованістю. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2015. № 12. С. 38-42.
7. Неживенко А. П. Методика обліку дебіторської заборгованості і основні напрямки її вдосконалення. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва*. Сер.: Економічні науки. 2013. № 7. С. 165-170
8. Безверхий К. В., Бочуля Т. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія. К. : Центр учб. літ., 2014. 184 с.
9. Лігоненко Л. О., Новікова Н. М. Управління дебіторською заборгованістю підприємства. К.: КНТЕУ, 2020. 276 с.
10. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємств оптової торгівлі : монографія. Н. С. Акімова, О. В. Топоркова, Т. О. Євлаш, О. О. Говоруха. Харків: ХДУХТ, 2016. 293 с.
11. Гангал Л. С. Основні проблеми та шляхи вдосконалення обліку дебіторської заборгованості. URL: <http://www.rusnauka.com/>
12. Ганусич В. О., Гурська І. В. Облік дебіторської заборгованості: управлінський та організаційний аспекти. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2016. URL: http://www.visnykekon.uzhnu.edu.ua/images/pubs/47/1/47_73.pdf.
13. Горбачова О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості: проблеми та шляхи їх вирішення. *Бухгалтерія*. 2016. № 1. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ МФУ від 30.11.2000 р. № 304. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

References

1. Bilyk, M. D. (2003). Upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiu pidpriemstv [Debt management of enterprises]. *Finansy Ukrainy*, no. 12, pp. 24-36.
2. Bondarenko, O. S. (2017). Suchasni pidkhody do obliku debitorskoi zaborhovanosti u vitchyzniani ta zarubizhnii praktytsi [Modern approaches to accounts receivable in domestic and foreign practice]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 18, pp. 36-39.
3. Butynets', F. F. (2005). Bukhhalterskyi finansovyi oblik: pidruchnyk [Accounting financial accounting]. Zhytomyr: Ruta [in Ukrainian].
4. Hrynychuk, A. L. (2013) Osoblyvosti obliku debitorskoi zaborhovanosti na pidpriemstvi [Peculiarities of accounting for receivables at the enterprise]. *Upravlinnia rozvytkom*. no. 3. pp. 54-55.
5. Kobylyanska, O. I. (2019) Finansovyi oblik: pidruchnyk [Financial accounting: textbook]. К.: Knowledge [in Ukrainian].
6. Matytsyna, N. O. (2015). Osnovni zasady rehuliuвання rozrakhunkovykh vidnosyn cherez upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiu [Basic principles of regulation of settlement relations through management of accounts receivable]. *Bukhhalters'kyj oblik i audyt*, no. 12, pp. 38-42.
7. Nezhivenko, A. P. (2013) Metodyka obliku debitorskoi zaborhovanosti i osnovni napriamky yii vdoskonalennia [Methods of accounting for receivables and the main directions of its improvement]. *Bulletin of KhNAU. Dokuchaeva, V. V.* Ser. : Economic Sciences, no. 7, pp. 165-170.
8. Bezverkhyy, K. V., Bochulya, T. V. (2014) Informatsiyniy kompleks oblikovoi systemy ta zvitnist v Ukraini : monohrafiia [Information complex of the accounting system and reporting in Ukraine: monograph]. К.: Education Center. lit. [in Ukrainian].
9. Ligonenko, L. O., Novikova, N. M. (2020) Management of receivables of the enterprise. К.: КНТЕУ [in Ukrainian].

10. Akimova, N. S., Toporkova, O. V., Yevlash, T. O., Govoruha, O. O. (2016) Oblik ta analiz debitorskoi zaborhovanosti v systemi upravlinnia pidprijemstv optovoi torhivli [Accounting and analysis of receivables in the management system of wholesale trade enterprises: [monograph]. Kharkiv: KhDUHT [in Ukrainian].
11. Gangal, L. S. Osnovni problemy ta shliakhy vdoskonalennia obliku debitorskoi zaborhovanosti [The main problems and ways to improve the accounting of receivables]. URL: <http://www.rusnauka.com/>
12. Ganusych, V. O., Gurska, I. V. (2016) Oblik debitorskoi zaborhovannosti: upravlinskyi ta orhanizatsiyni aspekty [Accounting for receivables: management and organizational aspects]. *Scientific Herald of Uzhhorod University*. URL: http://www.visnykekon.uzhnu.edu.ua/images/pubs/47/1/47_73.pdf
13. Gorbacheva, O. M. (2016) Accounting and analysis of receivables: problems and ways to solve them Accounting, no. 1. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
14. Ministry of Finance of Ukraine (2000). Standards (standard) of accounting 10 «Accounts Receivable» (Order No. 304, November 30). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>.

© 2021 Socio-Economic Problems and the State. All rights reserved.
 This open access article is distributed under a Creative Commons Attribution (CC-BY) 4.0 license.
 You are free to:
 Share — copy and redistribute the material in any medium or format Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.
 The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.
 Under the following terms:
 Attribution — You must give appropriate credit, provide a link to the license, and indicate if changes were made.
 You may do so in any reasonable manner, but not in any way that suggests the licensor endorses you or your use.
 No additional restrictions
 You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Socio-Economic Problems and the State (ISSN: 2223-3822) is published by Academy of Social Management (ASM) and Ternopil Ivan Puluj National Technical University (TNTU), Ukraine, Europe.

Publishing with SEPS ensures:

- Immediate, universal access to your article on publication
- High visibility and discoverability via the SEPS website
- Rapid publication
- Guaranteed legacy preservation of your article
- Discounts and waivers for authors in developing regions

Submit your manuscript to a SEPS journal at <http://sepd.tntu.edu.ua>

